

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 00, 2015

Nummer 0, 2015

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:6079](#) 14-08-2015

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:5790](#) 28-07-2015

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:5207](#) 09-07-2015

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2015:5205](#) 09-07-2015

Rechtbank

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2015:7063](#) 31-07-2015

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 28-04-2015

Ferrari/Roemenië

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 30-06-2015

Grabowski/Polen

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Grabowski/Polen

Vrijheidsbeneming minderjarige zonder rechterlijke machtiging is verboden.

Klager stelt dat voortdurende vrijheidsbeneming in een gesloten jeugdaccommodatie zonder een daarop gerichte rechterlijke machtiging in strijd is met artikel 5 EVRM. Klager werd verdacht van drie overvallen met gebruik van een wapen en werd in dat verband aangehouden. De rechtbank beviel plaatsing van klager in een gesloten jeugdaccommodatie gedurende drie maanden. Klager ging in beroep hiertegen, maar de rechtbank oordeelde dat hij een getuige had bedreigd en bovendien dat opsluiting zijn belang bij opvoeding diende. Op 7 augustus waren de drie maanden voorbij. Nu stelde klager dat, aangezien de rechtbank geen verlenging van de vrijheidsbeneming had bevolen, hij vrijgelaten moest worden. Dat gebeurde echter niet. Vijf maanden later werd klager veroordeeld (op 9 januari) en aangezien hij een voorwaardelijke vrijheidsstraf kreeg, gelaste de rechtbank dezelfde dag zijn vrijlating.

In Straatsburg stelde klager dat voortdurende vrijheidsbeneming zonder rechterlijke machtiging van de rechter in strijd was met artikel 5 EVRM. Het EHRM benadrukte dat vrijheidsbeneming slechts is toegestaan indien aan de vereisten van artikel 5 EVRM is voldaan. Bovendien mag vrijheidsbeneming nooit willekeurig zijn. Uit het verbod op willekeur leidt het EHRM af, mede gelet op de eis van rechtszekerheid, dat wettelijke regels over vrijheidsbeneming voldoende toegankelijk, precies en voorspelbaar moeten zijn. De voorwaarden voor het benemen van vrijheid moeten voldoende duidelijk in de wet zijn vastgelegd. Het EHRM oordeelde dat de vrijheidsbeneming van klager uitsluitend op grond van het feit dat de rechtbank een onderzoek had gelast naar klagers betrokkenheid bij de strafbare feiten en zonder een aparte machtiging over de vrijheidsbeneming met zich bracht dat de wet niet voldeed aan de benodigde kwaliteit van wet als bedoeld in artikel 5 par. 1 EVRM. Ook het principe van rechtszekerheid werd geschonden. Hier deed er niets van af dat de vrijheidsbeneming niet langer dan een jaar mocht duren. Vanwege gebrek aan een effectief rechtsmiddel tegen deze vrijheidsbeneming was tevens artikel 5 par. 4 EVRM geschonden.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 30-06-2015

Zaaknummer: 57722/12

RECHTSPRAAK

Ferrari/Roemenië

Oneerlijke besluitvorming in kinderbeschermingszaken veroorzaakt schending artikel 8 EVRM.

Klager is een militaire vliegtuigpilot en vader van een kind dat geboren is uit het huwelijk met M.T.H. Hij klaagt dat de Roemeense autoriteiten artikel 8 EVRM hebben geschonden door geen gehoor te geven aan zijn verzoek om zijn zoon onmiddellijk naar Argentinië te doen terugkeren. Klager heeft de Argentijnse nationaliteit terwijl M.T.H. zowel de Roemeense als de Argentijnse nationaliteit heeft. Ze wonen in Argentinië met het kind. Als het kind twee jaar oud is komen klager en M.T.H. overeen dat M.T.H. voor enkele maanden naar Roemenië mag gaan met het kind. Wanneer M.T.H. laat weten dat ze niet meer terug wil naar Argentinië, verzoekt klager de Roemeense autoriteiten om het kind onmiddellijk naar Argentinië te doen terugkeren, op grond van het Kinderontvoeringsverdrag. Tegelijkertijd trekt klager zijn toestemming in voor het verblijf van M.T.H. en het kind in Roemenië.

In eerste en tweede aanleg bevelen de Roemeense rechters dat het kind onmiddellijk terug naar Argentinië moet keren. Wanneer M.T.H. in een buitengewone procedure de zaak aan het Roemeense hof van beroep voorlegt, is dit hof van oordeel dat de zaak moet worden heropend. In deze nieuwe procedure overweegt het hof van beroep dat klager zijn toestemming heeft gegeven voor het verblijf van het kind in Roemenië. Ook is het kind inmiddels meer dan een jaar in Roemenië, waardoor het belang van het kind niet meer met terugkeer naar Argentinië wordt gediend, aldus het hof van beroep.

In Straatsburg stelt klager dat artikel 6 EVRM is geschonden omdat de procedure te lang heeft geduurd. Het EHRM overweegt echter dat de klacht moet worden beoordeeld in het licht van artikel 8 EVRM. In een kinderonvoeringszaak dient artikel 8 EVRM te worden uitgelegd in het licht van het Kinderontvoeringsverdrag en het IVRK. Het EHRM oordeelt dat de besluitvorming in dit geval niet voldoet aan de uit artikel 8 EVRM voortvloeiende vereisten. De besluitvorming moet eerlijk zijn, alle betrokkenen moeten de mogelijkheid hebben om hun zaak voldoende te presenteren en de belangen van het kind moeten worden gewaarborgd. Uit artikel 8 EVRM vloeien twee procedurele vereisten voort. Voert een van de ouders aan dat terugkeer naar het land van herkomst in strijd zal zijn met het belang van het kind, dan moet

de rechter de stelling en grondslag ervan op grondige wijze onderzoeken. Ook dient de rechter gemotiveerd aan te geven waarom het kind wel of niet moet terugkeren, een en ander in het licht van de specifieke omstandigheden van het geval. In het onderhavig geval overweegt het EHRM dat de heropening van de zaak door de tenuitvoerleggingsrechter niet strookt met artikel 8 EVRM. Het hof van beroep betrok nieuwe argumenten in de heropende procedure hetgeen niet strookt met de uit artikel 8 EVRM voortvloeiende vereiste van een eerlijke procedure. Bovendien hadden deze argumenten in de eerste procedure kunnen worden voorgelegd, aldus het EHRM. De overweging van de Roemeense rechter dat het kind reeds dertien maanden in Roemenië woont waardoor het belang van het kind niet meer door terugkeer zou worden gediend kan de goedkeuring van het EHRM niet wegdragen. In grote mate is de lange duur van de procedure veroorzaakt door onbegrijpelijke vertraging in de gerechtelijke procedures.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 28-04-2015

Zaaknummer: 1714/10

RECHTSPRAAK

Draagkracht vader tot betaling onderling overeengekomen kinderalimentatie. Interen op vermogen. De man is uit een vennootschap onder firma (vof) getreden en is een eenmanszaak begonnen. Niet in geschil is dat de man niet langer aan de vof verbonden kon blijven en dat zijn inkomen daardoor is gewijzigd, hetgeen een wijziging van omstandigheden oplevert. De man heeft bij zijn uittreden meer dan een half miljoen euro ontvangen. Vraag is of van de man kan worden gevergd dat hij inteert op zijn vermogen. Voorts is de vraag of de man zich diende te onthouden van het maken van keuzes ter zake van de besteding van dat vermogen die zijn draagkracht negatief kunnen beïnvloeden, waardoor hij niet meer aan zijn alimentatieverplichting zou kunnen voldoen. Het hof is van oordeel dat de man bij het maken van de keuze tot aankoop van een appartement voor zijn stiefdochter en tot aankoop van een bedrijfspand rekening had moeten houden met zijn onderhoudsverplichting jegens zijn kinderen. De redelijkheid en billijkheid brengen mee dat de gevolgen van het handelen van de man niet op de kinderen mogen worden afgewenteld. Het hof concludeert dat van de man in redelijkheid kan worden gevergd dat hij, voor zover daadwerkelijk nodig, ten behoeve van zijn kinderen, inteert op zijn vermogen. Hij wordt in staat geacht de destijds overeengekomen, geïndexeerde, bedragen te blijven voldoen. Zo nodig dient hij een hypothecaire lening op het appartement af te sluiten.

Uit het door echtscheiding ontbonden huwelijk van partijen zijn drie kinderen geboren. Kort na de echtscheiding kwamen partijen overeen dat de man maandelijks € 350 per kind aan de vrouw zal betalen ter zake van kinderalimentatie. De man verzoekt thans nihilstelling van de

kinderalimentatie, omdat hij niet langer draagkrachtig genoeg is om de destijds overeengekomen kinderalimentatie te blijven voldoen.

Vast staat dat de man uit zijn voormalige vennootschap onder firma (vof) is gestapt en een eenmanszaak is gestart. De noodzaak van die keuze staat niet ter discussie.

De man heeft bij het uittreden uit de vof een bedrag ontvangen van € 560.976. Van dit bedrag heeft de man zijn hypotheek afgelost (€ 294.519,57), een appartement gekocht voor zijn stiefdochter (€ 125.000) en een bedrijfspand aangekocht voor een bedrag van € 40.000.

Het hof overweegt dat de man de noodzaak van voormelde aankopen niet, althans onvoldoende heeft onderbouwd. Naar het oordeel van het hof had de man rekening moeten houden met zijn onderhoudsverplichting jegens zijn kinderen, voordat hij dergelijke keuzes maakte. De redelijkheid en billijkheid brengen met zich dat de gevolgen van het handelen van de man niet op de kinderen mogen worden afgewenteld. Van de man mag derhalve worden gevergd dat hij, voor zover nodig, ten behoeve van de kinderen inteert op zijn vermogen. Naar het oordeel van het hof moet de man, gezien het vorenstaande en gelet op zijn vermogen, in staat worden geacht om de overeengekomen bijdragen voor de kinderen te blijven voldoen. Indien de man niet meer over liquiditeiten beschikt om aan zijn onderhoudsplicht te voldoen, dan kan van de man gevergd worden dat hij een hypothecaire geldlening afsluit op het appartement van zijn stiefdochter, dan wel dat hij dit appartement verkoopt. Naar het oordeel van het hof heeft de rechtbank het verzoek van de man, om nihilstelling van de kinderalimentatie, op juiste gronden afgewezen. Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 28-07-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:5790

Zaaknummer: 200.165.362-01

RECHTSPRAAK

Pensioenverweer ex artikel 1:153 BW, gevoerd door de vrouw. Het hof oordeelt uiteindelijk dat de vrouw geen beroep toekomt op het pensioenverweer als belemmering voor de echtscheiding. Daartoe gaat het hof na welke pensioenvoorzieningen er zijn en of de vooruitzichten van de vrouw op uitkeringen uit hoofde van een nabestaandenpensioen en daarmee vergelijkbare uitkeringen, zoals die krachtens levensverzekering, teloor zouden gaan of ernstig worden aangetast. Wat betreft het pensioen in eigen beheer van de bv van de man als directeur-groootaandeelhouder concludeert het hof dat krachtens de pensioenovereenkomst aan de vrouw een premievrije aanspraak op bijzonder nabestaandenpensioen toekomt. Het hof volgt de vrouw niet in de gedachte dat het pensioenverweer van artikel 1:153 BW niet alleen ziet op het wegvallen van een bestaande aanspraak, maar ook ziet op de vaststelling van de omvang van die aanspraak en de afstorting van het kapitaal dat de aanspraak omvat. Tekst en wetsgeschiedenis van die bepaling geven geen aanleiding tot deze opvatting. De beslissing tot echtscheiding hoeft in verband hiermee niet te worden aangehouden. Wat een aantal verzekeringspolissen betreft, stelt het hof vast dat deze aan de man toekomen. De man heeft in de loop van de echtscheidingsprocedure, zelfs nadat de rechtbank had beslist dat de uitkering uit deze polissen ten gunste van de vrouw voorzagen in een nabestaandenpensioen, de begunstiging gewijzigd. Het hof oordeelt dat het weliswaar ging om een bestaand vooruitzicht op uitkeringen, maar dat dit vooruitzicht niet als gevolg van de echtscheiding is gewijzigd, maar als gevolg van het handelen van de man en daarom artikel 1:153 BW hierop niet ziet. Wel merkt het hof op dat onder omstandigheden de wijziging door de man een

onrechtmatige handelen jegens de vrouw zou kunnen opleveren. Ten aanzien van een andere polis stelt het hof vast dat deze recht geeft op een aanvullend nabestaandenpensioen, maar gelet op de beperkte omvang van de uitkering, van naar het hof heeft geraamd van € 300 per jaar, is het hof van oordeel dat een voorziening ter compensatie van die nadeel in redelijkheid niet hoeft te worden getroffen voordat de echtscheiding kan worden uitgesproken.

Partijen zijn in 1992 in Duitsland met elkaar gehuwd. Dit huwelijk is bij beschikking van 6 mei 2014 door echtscheiding ontbonden. De beslissing aangaande de verdeling van de beperkte gemeenschap, de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden, het pensioen en de partneralimentatie is aangehouden. De vrouw komt van deze echtscheidingsbeschikking in hoger beroep en beroept zich in dat kader op het pensioenverweer zoals bedoeld in artikel 1:153 BW.

Vast staat dat de man als directeur-grotaandeelhouder van zijn eigen bv, pensioen heeft opgebouwd in eigen beheer. Uit de pensioenovereenkomst komt onder meer naar voren dat bij huwelijksontbinding door echtscheiding, premievrije aanspraken op bijzonder nabestaandenpensioen zullen worden verleend aan de gewezen echtgenoot. Daarmee staat vast dat de vrouw aanspraak maakt op bijzonder nabestaandenpensioen. De vrouw betoogt echter dat haar tevens een beroep toekomt op het pensioenverweer, wanneer de omvang van haar aanspraken niet is vastgesteld en de afstorting daarvan nog niet heeft plaatsgevonden. Het hof volgt de vrouw niet in haar stelling. De tekst en wetsgeschiedenis van artikel 1:153 BW bieden ook geen steun voor een dergelijke opvatting. De toepasselijkheid van deze bepaling is beperkt tot de situatie waarin een bestaand vooruitzicht op een nabestaandenuitkering rehtens verloren zal gaan, of verminderd zal worden als gevolg van de echtscheiding. De omvang van de aanspraken van de vrouw en de mogelijke verplichting tot afstorting daarvan bij een professionele verzekeringsmaatschappij, dient bij de vermogensrechtelijke afwikkeling van het huwelijk nader aan de orde te komen.

Naast pensioen in eigen beheer, heeft de man tevens drie Duitse pensioenpolissen die door de Duitse vennootschap van de man zijn aangegaan ten behoeve van de man. De man is enig aandeelhouder van de bv die de aandelen van deze Duitse vennootschap houdt. Nu partijen buiten gemeenschap van goederen zijn gehuwd, is het aan de vennootschap van de man, dan wel de man zelf om te bepalen wie de begunstigten zijn van de afgesloten

levensverzekeringen. Het bestaan, dan wel de ontbinding van het huwelijk heeft daarop geen invloed, aldus het hof. Aanvankelijk stond de vrouw op de polissen vermeld als begunstigde, echter, de man heeft inmiddels de dochter van partijen als begunstigde aangewezen in geval van zijn overlijden. Het hof onderkent dat door de wijziging van de uitkeringsregeling het vooruitzicht op een uitkering voor de vrouw is weggefallen. Dit bestaand vooruitzicht van de vrouw op uitkeringen na vooroverlijden van de man is echter niet teloorgegaan als gevolg van de echtscheiding, zoals in artikel 1:153 lid 1 BW, maar door toedoen van de man. De vrouw komt derhalve geen beroep toe op laatstgenoemde bepaling. Het vorenstaande laat onverlet dat deze handelwijze van de man, hangende een echtscheidingsprocedure, onder omstandigheden kan worden aangemerkt als onrechtmatig handelen jegens de vrouw, zo overweegt het hof. De vraag of gesproken kan worden van een onrechtmatige daad valt echter buiten het bestek van artikel 1:153 BW.

Ten aanzien van een andere polis stelt het hof vast dat de vrouw aanspraak zou maken op nabestaandenpensioen bij vooroverlijden van de man, maar die aanspraak gaat thans door de echtscheiding teloor. In die zin is dan ook sprake van een situatie als bedoeld in artikel 1:153 BW. Het hof ziet evenwel geen aanleiding om, alvorens de echtscheiding tussen partijen uit te spreken, een nadere termijn te stellen voor het treffen van een voorziening voor het wegvallen van deze pensioenvoorziening. De omvang van de uitkering waarop de vrouw aanspraak zou kunnen maken bij vooroverlijden van de man, is door geen van partijen concreet gemaakt. Het hof beraamt deze uitkering op € 300 per jaar en oordeelt dat, gezien de geringe omvang van het uitkeringsbedrag dat verloren gaat, in redelijkheid geen voorziening ter compensatie van het wegvallen daarvan behoeft te worden getroffen. Het door de vrouw gedane beroep op het pensioenverweer faalt.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 09-07-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:5207

Zaaknummer: 200.153.540/01

Wetsartikelen: 1:153 BW

RECHTSPRAAK

Matiging onderhoudsplicht jegens jongmeerderjarige. De vader voert aan dat hij vanwege het gedrag van zijn zoon thans – na vele jaren aan zijn financiële verplichtingen jegens zijn zoon te hebben voldaan – niet meer in de kosten van zijn levensonderhoud en studie wenst bij te dragen. De man kan het bijzonder moeilijk verkroppen dat de zoon geen enkel contact met hem wenst en dat hij de naam van zijn stiefvader gebruikt, maar dat hij desondanks wel een bijdrage in de zijn kosten van levensonderhoud en studie verlangt. De man voelt zich in de steek gelaten en lijdt daaronder. Het hof is van oordeel dat niet is gebleken dat sprake is van zodanige gedragingen van de zijde van de zoon dat in redelijkheid niet of niet ten volle van de man gevergd kan worden dat hij een bijdrage in de kosten van levensonderhoud en studie aan zijn zoon verstrekt. Het is begrijpelijk dat het voor een vader moeilijk is te blijven betalen voor een zoon die hem niet wil zien, echter, dit gegeven kan de plicht van de man om bij te dragen in de kosten van de jongmeerderjarige niet wegnemen. Weliswaar staat vast dat de relatie tussen de man en de zoon ernstig is verstoord, maar dit is een omstandigheid die voortkomt uit de echtscheiding tussen beide ouders en maakt op zichzelf niet dat de onderhoudsverplichting dient te worden gematigd. Daarbij komt dat ter zitting van het hof is gebleken dat de man niet zijn zoon, maar zijn ex-vrouw verwijt dat er geen contact is tussen hem en zijn zoon.

In geschil is de door de vader te betalen bijdrage in de kosten van levensonderhoud en studie ten behoeve van zijn thans meerderjarige zoon. De vader voert onder meer aan dat hij vanwege het gedrag van zijn zoon thans, na jarenlang aan zijn financiële verplichting te hebben voldaan, niet meer in de kosten van zijn levensonderhoud en studie van zijn zoon

wenst bij te dragen. De vader heeft veel moeite met het feit dat zijn zoon geen contact met hem wilt, zelfs de geslachtsnaam van zijn stiefvader draagt, maar desondanks toch een bijdrage van de vader verlangt in zijn kosten van levensonderhoud en studie.

Het hof overweegt als volgt. De rechter kan de verplichting van bloed- en aanverwanten tot levensonderhoud matigen op grond van zodanige gedragingen van de onderhoudsgerechtigde, dat verstrekking van levensonderhoud naar redelijkheid en billijkheid niet ten volle van de onderhoudsplichtige kan worden gevergd (artikel 1:399 BW). Daarbij is niet het gedrag op zichzelf bepalend, maar wel het bij zodanig gedrag vragen om financiële ondersteuning. Dit dient een zodanig kwetsend karakter te hebben, dat de gevraagde onderhoudsbijdrage in redelijkheid niet, of niet ten volle van de onderhoudsplichtige kan worden gevergd. Anders dan bij minderjarige kinderen is de onderhoudsplicht van ouders jegens hun jongmeerderjarige kinderen niet uitgezonderd van deze matigingsbevoegdheid. De enkele weigering van een jongmeerderjarig kind om contact met de ouder te hebben, wordt echter niet als zodanig grievend beschouwd, dat dit een grond voor matiging oplevert, aldus het hof. Volgens het hof is niet gebleken dat de zoon zich zodanig heeft gedragen, dat in redelijkheid niet, of niet ten volle van de vader kan worden gevergd dat hij een bijdrage levert in de kosten van zijn levensonderhoud en studie. Weliswaar staat vast dat de relatie tussen vader en zoon ernstig is verstoord, maar dit is een omstandigheid die voortkomt uit de echtscheiding tussen de beide ouders en maakt op zichzelf niet dat de onderhoudsverplichting dient te worden gematigd. Bovendien is gebleken dat de vader vooral de moeder van zijn zoon verwijt dat geen contact mogelijk is tussen vader en zoon. De zoon zelf treft hiervan derhalve geen verwijt. Het hof wijst het matigingsverzoek van de vader derhalve af.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 09-07-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:5205

Zaaknummer: 200.160.462/01

Wetsartikelen: 1:399 BW

RECHTSPRAAK

Ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing pasgeboren baby. Ouders die gezamenlijk het gezag hebben, komen bij het hof op tegen de uithuisplaatsing die direct na de geboorte heeft plaatsgevonden. Het hof stelt in de eerste plaats dat, aangezien tegen de ondertoezichtstelling zelf niet wordt opgekomen, de bedreiging van de zedelijke of geestelijke belangen of gezondheid van de minderjarige voor het hof een gegeven zijn. Vervolgens stelt het hof dat, gelet op de afwijzende houding van de ouders richting de hulpverlening en de forse bedreigingen door de ouders richting de raad, de kinderrechter naar het oordeel van het hof op 19 maart 2015 (toen was de baby nog niet geboren) op goede gronden naast de ondertoezichtstelling een machtiging tot uithuisplaatsing heeft uitgesproken, zodra de minderjarige geboren zou zijn. Bij gebrek aan medewerking van de ouders en het daardoor ontbreken van inzicht in en toezicht op hun actuele thuis- en opvoedingssituatie in combinatie met de bekende gegevens over hun voorgeschiedenis, persoonlijkheidsproblematiek en opvoedingsvaardigheden, waarbij met name de (gedwongen) uithuisplaatsingen van kinderen uit een eerdere relatie van de vader en vaders justitiële documentatie in het oog springen, was de uithuisplaatsing van de pasgeboren baby, nog maar een paar uur oud, hoe schrijnend en verdrietig ook, op dat moment de enige manier om haar gezondheid en veiligheid als pasgeborene te beschermen. Het hof oordeelt, omdat zich een van de uitzonderingen in artikel 8 lid 2 EVRM voordoet, dat er geen schending is van het recht op eerbiediging van het privé-, familie- en gezinsleven.

De ouders kunnen zich met de uithuisplaatsing van de minderjarige niet verenigen. Hun appèl richt zich niet tegen de ondertoezichtstelling.

Voor zover de ouders klagen over de wijze van tot stand komen van de bestreden beschikking – in het bijzonder over het niet in acht nemen van artikel 6 EVRM – hebben de ouders geen belang bij behandeling van die klacht.

Op grond van de stukken en hetgeen tijdens de mondelinge behandeling naar voren is gekomen, oordeelt het hof dat, anders dan de ouders aanvoeren, de gronden voor uithuisplaatsing in ieder geval voor de ter beoordeling van het hof staande periode aanwezig zijn. Aangezien de maatregel van ondertoezichtstelling hier niet ter discussie staat is de bedreiging van de zedelijke of geestelijke belangen of de gezondheid van de minderjarige voor het hof een gegeven. Gelet op de afwijzende houding van de ouders richting de hulpverlening en de forse bedreigingen door de ouders richting de raad, heeft de kinderrechtster naar het oordeel van het hof op 19 maart 2015 op goede gronden naast de ondertoezichtstelling een machtiging tot uithuisplaatsing uitgesproken voor zodra de minderjarige geboren zou zijn. Bij gebrek aan medewerking van de ouders en het daardoor ontbreken van inzicht in en toezicht op hun actuele thuis- en opvoedingssituatie in combinatie met de bekende gegevens over hun voorgeschiedenis, persoonlijkheidsproblematiek en opvoedingsvaardigheden, waarbij met name de (gedwongen) uithuisplaatsingen van de andere minderjarigen, alsmede de justitiële documentatie van de vader in het oog springen, was de uithuisplaatsing van de nog maar een paar uur oude de minderjarige, hoe schrijnend en verdrietig ook, op dat moment de enige manier om haar gezondheid en veiligheid als pasgeborene te beschermen.

Aldus was en is sprake van een van de in artikel 8 lid 2 EVRM omschreven uitzonderingen, zodat het hof geen schending van het recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven aanwezig acht. Het hof onderschrijft het standpunt van de ouders dat primair onderzocht moet worden of een kind bij zijn ouders of andere naaste familie kan opgroeien. Daarvoor is echter wel een eerste vereiste dat de ouders en de hulpverlening met elkaar in gesprek komen. De volgende stap is dat de ouders, eventuele overige betrokkenen en de hulpverlening gaan samenwerken. Het hof roept partijen en betrokkenen op om in het belang van de minderjarige alle denkbare wegen te bewandelen om tot een zo goed mogelijke samenwerking te komen. Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank.

Kanttekening: Er is een diep ingrijpende inbreuk gemaakt op het recht op eerbiediging van het familie- en gezinsleven door de baby direct na de geboorte bij de moeder weg te halen. Is dat nu werkelijk nodig en wordt dat nu werkelijk gerechtvaardigd door de door het hof opgesomde feiten? Had de moeder niet in ieder geval een paar dagen met haar baby bijvoorbeeld in het ziekenhuis kunnen verblijven en had niet een poging gedaan kunnen worden om opnieuw toegang tot de

ouders en medewerking van hen te krijgen? Mijns inziens is het Hof in Straatsburg veel strenger in dit soort gevallen. De praktijk in Nederland die de rechterlijke macht lijkt te billijken, verdient aanpassing: geen uithuisplaatsingen direct na de geboorte. Eerst moet er nog een poging worden gedaan om de ouders met (veel) hulp zelf de baby te laten verzorgen en opvoeden. SW

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 14-08-2015

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2015:6079

Zaaknummer: 200.170.753/01 en 200.171.146/01

RECHTSPRAAK

Voorwaardelijke machtiging gesloten plaatsing wordt door jeugdhulpaanbieder ‘omgezet in’ een gesloten plaatsing. De jeugdhulpaanbieder die toeziet op de naleving van de aan de jeugdige gestelde voorwaarden heeft de minderjarige doen opnemen in haar gesloten accommodatie. De kinderrechter beoordeelt de rechtmatigheid van het besluit tot opneming in de gesloten accommodatie. Deze voldoet niet aan de wettelijke eisen. De minderjarige is niet overeenkomstig artikel 6.1.6 lid 6 Jeugdwet binnen vier dagen na het besluit tot opneming daarvan schriftelijk in kennis gesteld onder opgave van redenen. Blijkens de wetsgeschiedenis achtte de wetgever vooral de kenbaarheid van de redengeving van de beslissing van belang om daartegen zo nodig te kunnen opkomen. Ook voor de kinderrechter is het op deze wijze niet doenlijk het besluit op zijn merites te toetsen aan de eisen die artikel 8 EVRM aan een dergelijke inmenging in het familie- en gezinsleven stelt. In het bijzonder acht de wetgever een toetsing op aspecten van subsidiariteit en proportionaliteit van de gedwongen opneming nodig. De kinderrechter oordeelt dat het besluit, nu het niet aan de eisen van de wet voldoet, onrechtmatig is en verklaart het besluit tot opneming vervallen. Naar het oordeel van de kinderrechter herleeft dan de voorwaardelijke machtiging.

Het gezag over de minderjarige berust bij de moeder. De ondertoezichtstelling van de minderjarige is verlengd tot 22 juli 2016. Tevens is een voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdhulp verleend tot en met 17 december 2015, onder de voorwaarden welke aan de minderjarige in het aangehechte hulpverleningsplan zijn gesteld. Bij die beschikking is de stichting aangewezen om de minderjarige op te nemen in een gesloten accommodatie als hij

de voorwaarden niet naleeft of als opneming en het verblijf noodzakelijk zijn om te voorkomen dat de minderjarige zich aan de jeugdhulp die hij nodig heeft onttrekt of daaraan door anderen wordt onttrokken.

Uit de mondelinge behandeling is naar voren gekomen dat de jeugdhulpaanbieder de minderjarige reeds op 1 juli 2015 heeft doen opnemen in een gesloten accommodatie van Icarus. De rechtmatigheid van die beslissing staat in dit geding centraal.

In dat verband is allereerst van belang dat de minderjarige niet overeenkomstig artikel 6.1.6 lid 6 Jeugdwet binnen vier dagen schriftelijk in kennis is gesteld van de beslissing tot opneming. Voorts is niet komen vast te staan dat de jeugdhulpaanbieder zich overeenkomstig artikel 6.1.6 lid 4 Jeugdwet voorafgaand aan de opneming van de minderjarige op de hoogte heeft gesteld van de actuele toestand van de ernstige opgroei- of opvoedingsproblemen die de minderjarige heeft, die zijn ontwikkeling naar volwassenheid ernstig belemmeren.

Naar het oordeel van de kinderrechter voldoet de opneming van de minderjarige binnen de geslotenheid van Icarus per 1 juli 2015 daarmee niet aan de wettelijke eisen. Dat klemmt te meer omdat ook uit de wetsgeschiedenis blijkt dat de wetgever van groot belang heeft geacht dat de schriftelijke kennisgeving de motieven voor de beslissing bevat en dat zulks nodig is om in rechte tegen de beslissing te kunnen opkomen (*Kamerstukken II* 2012/13, 33684, 3, p. 192). Uit de wetsgeschiedenis volgt voorts dat in het kader van de verplichting als bedoeld in artikel 6.1.6 lid 4 Jeugdwet aspecten als de subsidiariteit en de proportionaliteit van de gedwongen opneming in ogenschouw moeten worden genomen. Daaraan voegt de kinderrechter toe dat zonder schriftelijke beslissing die bovendien behoort te berusten op een deugdelijke en voor de minderjarige en andere belanghebbenden kenbare motivering, het voor de kinderrechter niet doenlijk is de beslissing tot opneming op haar merites te toetsen. Indien, zoals in het onderhavige geval, niet is voldaan aan de vereisten die de nationale wet stelt voor de bedoelde inmenging in het privéleven, is sprake van schending van artikel 8 EVRM.

De gedwongen opneming van de minderjarige op 1 juli 2015 is onrechtmatig, nu deze niet heeft plaatsgevonden met inachtneming van de eisen die de wet daaraan stelt. Die vaststelling brengt mee dat het verzoek van de minderjarige om de opneming geheel vervallen te verklaren, voor toewijzing gereed ligt. Dit heeft tot gevolg dat de bij beschikking van 17 juni 2015 verleende voorwaardelijke machtiging de daarbij geldende voorwaarden 'herleven'.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 31-07-2015

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2015:7063

Zaaknummer: C/03/208980 / JE RK 15-1706